

Nr 1314

**av fröken Sandell och herr Persson i Karlstad
angående undervisningen i kemi m.m. vid universitetsfilialerna,
m.m.**

1965 upprättades universitetsfilial bl. a. i Karlstad. Undersökningar som gjorts av filialverksamheten visar att man fått särskilda, positiva effekter av verksamheten. Studenttillströmningen har överträffat beräkningarna. Rekryteringen från den egna regionen har varit påtaglig, vilket medverkat till en regional utjämning av tillströmningen till högre studier. En större andel av de studerande kommer från socialgrupp 3 än vad fallet är vid moderuniversitetet. Självfallet har också den högre utbildningen positiva effekter för de områden till vilka den lokaliserats.

I Karlstad förekommer för närvarande i den reguljära universitetsutbildningen ämnena matematik och informationsbehandling. Som decentraliserad utbildning i skolstyrelsens regi finns sedan höstterminen 1970 40-poängskurser i fysik med 24 deltagare årligen. Sedan vårterminen 1972 har anordnats 20-poängskurser i kemi för 24 deltagare. Båda kurserna anordnas vid Älvkulle gymnasiets institutioner i resp. ämnen med i huvudsak lokala lärare.

Universitetskanslersämbetet har angett för nästkommande budgetår en fortsatt utbyggnad med fysik, kemi och biologi i Karlstad. Nuvarande ämnessammansättning vid filialerna stimulerar tillströmning till samhällsvetenskaplig och humanistisk utbildning, där det redan finns ett överskott. Däremot bedöms näringslivet ha ett ökat behov av tekniker och naturvetare. Ett sådant tillskott skulle utan tvekan uppnås genom att naturvetenskaplig utbildning etableras vid universitetsfilialen i Karlstad. Erfarenheten visar nämligen att man i första hand väljer den utbildning som erbjuds på den egna orten och endast i undantagsfall söker sig till annan utbildningsort.

Den kemiska industrin intar en dominerande ställning i Värmland. Sålunda bedrivs en mycket omfattande forskningsverksamhet. Forskningslaboratoriet i Skoghallsverken sysselsätter 31 personer på lägst ingenjörsnivå. Det internordiska utvecklingsbolaget Kamyr i Karlstad sysselsätter 57 personer på lägst ingenjörsnivå. Billeruds forskningslaboratorium i Säffle har 46 personer involverade i forskningsarbete på lägst ingenjörsnivå. Även Karlstads Mekaniska Werkstad bedriver omfattande forsknings- och utvecklingsarbete inom pappers- och cellulosa-industrin.

Såväl inom forsknings- och utvecklingsarbetet som inom produktionen

tjänstgör inom lägre nivåer ett stort antal personer, bland vilka en del skulle kunna tänkas utnyttja möjligheten till akademisk fortbildning, om sådan kunde erhållas inom regionen.

Vid universitetsfilialen i Karlstad ges för närvarande ingen undervisning i fysik, kemi och biologi. De studenter som påbörjat sin utbildning exempelvis i matematik och vill fortsätta inom matematisk/naturvetenskaplig fakultet har varit hänvisade till Göteborg eller annat universitet. I stället för att fullfölja sina studier inom denna fakultet har man som regel valt annan ämneskombination inom samhällsvetenskaplig eller humanistisk fakultet som kunnat erbjudas vid universitetsfilialen i Karlstad.

Inom ramen för regionalpolitiken ligger ju också lösningen av utbildningsfrågorna som en del i att förstärka utvecklingsmöjligheterna inom regionerna. Att kunna tillgodose industrins rekryteringskrav i vad det gäller utbildad arbetskraft på alla nivåer ser vi som en viktig fråga i sammanhanget. Universitetsfilialernas utbyggnad bör, särskilt då det gäller Värmland, planeras med hänsyn till industristrukturen och det faktum, att Karlstad kommun kan tillhandahålla lokaler och i stor utsträckning även lärare, talar för en prioritering när det gäller utbyggnaden av de naturvetenskapliga ämnena vid universitetsfilialerna. UKÄ:s förslag att utlokalisera naturvetenskapliga ämnen på universitetsfilialerna finner vi därför vara fullt i linje med det regionalpolitiska program som riksdagen antagit. Och med hänsyn till att de förslag som kan komma från U 68 inte torde förverkligas förrän tidigast 1976 finner vi det vara mest logiskt att 40-poängskurser i kemi, fysik och biologi anordnas som decentraliserad universitetsutbildning intill det att ett nytt utbildningsprogram kan fastläggas.

Vi hemställer sålunda

att riksdagen måtte uttala

att utlokalisering av utbildning av kemi, fysik och biologi till universitetsfilialerna bibehålles och att denna utbildning skall bestridas från anslaget till decentraliserad universitetsutbildning samt

att u-filialen i Karlstad i första hand tilldelas studiekurser om 40 poäng i kemi.

Stockholm den 26 januari 1973

VIOLA SANDELL (s)

MAGNUS PERSSON (s)
i Karlstad